

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

9. Prædictæ causæ existentes ante sponsalia, sed postea cognitæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

14. Prædictam sententiam sic impugnatur Gasp. Hurt. d. 2. de matr. §. 4. num. 25. Hanc Sanchez & Connub. sententiam diffinitam estimamus, quia dicta mutatio est ita notabilis, ut ex se efficiat implemionem notabiliter gravem, Sponsus facta diuore, & à principio existens, etiam prudenter à Sponsalibus retrahere. Hæc Hurtad. cuius argumentum Castropalaus, loc. cit. quia prædictam Sanchez. sententiam amplectitur, respondere conatur, dicens: effici quidem implemionem sponsalium notabiliter gravio- rem, duriorumque, sed non per se, at solum per acci- dens, eo quod Sponsus impeditur ab aliis ditionibus sponsalibus, quæ posset invenire, id quod (ait) nihil probat, propter argumentum modò à posteriore fa- ctum, quia scilicet, sic, quilibet Sponsus posset semper Sponsam deservire, quoties notabiliter ditius Matrimo- nium ei offerretur.

15. Circa has sententias interponat iudicium me fa- pientior, quod si Leandrum tr. g. de matr. d. 2. §. 47. sequi- te inuat, invenies apud ipsum, utramque sententiam esse probabilem.

§. IX. Prædicta Causa existentes ante sponsalia, sed postea cognita.

1. Regula univversalis. Hæc pari modo sponsalia etiam iurata, infirmantur, ac si de novo advenirent. Ita Sanchez. Pont. Bonac. & alii innumerati apud Averfam, §. 8. de sponsal. §. 1. §. V. Dicendum tamen. Ratio est, quia pro eo, qui ante illas ignoraverat, videtur dictæ causæ tunc supervenire, quando sciuntur.

2. Id autem intellige. Primò, de prædictis causis quæ sunt qualitates, si enim fuissent de substantia, seu de in- dividuatione personæ; ut, si tu volens contrahere spon- salia cum Berta, cognoscas deinde illam non esse Ber- tam, sed Mariam, sponsalia non solum infirmari pos- sunt, sed ab initio sunt invalida, sicuti invalidum esset Matrimonium.

3. Intellige Secundò, quando ignorantia ejusmodi causæ, seu defectus tibi dedit causam contrahendi, si enim expressè fuisses eo animo, ut etiam cum illo defectu contraheretur fuisses sponsalia, nihil illis officiet igno- rantia. Ita Castrop. d. 1. de sponsal. p. 29. n. 2. Quid si du- bus nunc sis, an contraheretur fuisses? Respondet Leand. d. 2. de matr. §. 9. citans Sanchez. Bonac. Navar. si defectus de novo cognitus sit gravis, ut si inveniatur, non esse Virgo vel Dives ea, quam talem putabas, posse præsu- mite non habuisse animum contrahendi, secus, si defe- ctus sit levis, &c.

4. Intellige Tertio, nisi post cognitionem, dicta spon- salia, quæ fuerant initio valida ratificaveris, quæ ratifi- catio fieri potuit, vel expressis verbis vel implicite ipso facto, ut, si post dictam noticiam, Sponsam, ut tuam, co- gnovisti. Ita Castrop. l. c. num. 11. citans Pontium, Laym. Sanc. aliosque. Valida, dixi, si enim propter aliquam ra- tionem fuerant initio invalida, ut, si fuissent cum errore personæ, vel cum nullo consensu, non validantur per so- lum copulam, quia hæc non est sufficiens signum veri consensu, potest enim fieri animo fornicario, ut supra c. 2. §. 3. n. 34. dictum est, & tenet Hurtad. de matr. disp. 16. Quid si Sponsus ad Sponsam cognoscendam accede- ret (sanè cum peccato) animo non ratificandi? Respon- det Sanchez. lib. 1. d. 66. n. 3. ait, adhuc ipso facto ratifica- te, sed Hurtad. merito l. c. censet, in foro conscientie non ratificare, nec cedere luti suo, & sic dissolvere posse sponsalia, nisi aliàs, ratione damni illati, ad illa ratificanda teneretur.

5. Dictum est autem (pro eo, qui antea ignoraverat) nam, si antea eas causas seu defectus cognovisti, & ta- men adhibuisti consensum, rata erunt sponsalia. Excipit Averfa mox citandus, V. Et quidem, nisi fortè promissio valde fuerit imprudens, & indifferera, qualis, v. g. esset pro- missio juvenis nobilis, & divitis facta vilissimæ puellæ; tunc enim ex alio capite non teneretur quis servare pro- missum: nempe ex eo, quod faceret rem illicitam, & in-

Pars I I I.

discretam, ita Aver. §. 8. de sponsal. §. 1. §. V. Pro altera: Adverte id dici ex vi promissionis sponsalium, non ex vi damni illati; illud enim esse omnino refarciendum, certum est.

6. Ex dicta regula n. 1. allata sit, ut non solum, quan- do Sponsam existimabas virginem, & post sponsalia rescivisti, esse defloratam, sed etiam, quando rescivisti esse viduam, quia certè regulariter vilior existimatur ea, quæ virgo, non est, sit, inquam, possit resilire à sponsalibus, Non ita in Sponsa respectu Sponsi, qui fortè inveniatur non fuisse virgo: nam id vile non est Sponsæ nisi tamen inveniatur, valde deditus alienis mulieribus fuisse, sine solida, & continuata emendatione, vel inveniatur, habe- re filios, nam tunc cum molestum id sit notabiliter Spon- sæ, poterit à sponsalibus recedere.

7. An ipso facto in hoc casu ignorantia defectum, quoad qualitates (nam, si adfuerit deceptio ex parte al- terius, vel merus, diximus supra) c. 2. §. 1. & 2. irrita sint sponsalia, an irritanda? Respondeo Castrop. l. c. n. 10. & Hurtados l. c. diff. 16. n. 54. merito dicunt, quando res est clara esse irritanda per voluntatem ejus, qui potest resi- lire; nec necessariam esse iudicis sententiam.

8. Quid si res sit dubia? Respondeo, Tunc, vel etiam, quando recessio à sponsalibus affertet scandalum, recur- rendum esse ad iudicem, monemus omnes. Legatur Ca- strop. p. 31. & 32. qui alios citans, docet, qualinam pro- batio sufficiat in foro externo, ad ejusmodi rescissionem; cui adde Gaf. Hurtad. loco citato. diff. 19. & Sanchez, disp. 17.

9. Donec autem is, qui ignoravit, non resilir, manent valida sponsalia. Id, quod inde constat; quia secus, cum in casibus, de quibus loquimur, ignorantia adfuerit ipso initio, tunc etiam fuissent invalida, quod tamen non potest sustineri, nam ipso initio fuerunt legitima, com fuerint ritè promissa, & ignorantia, ut nunc supponi- mus, non fuerit circa substantiam personæ, sed solum circa qualitates; unde ex illis sponsalibus ortum est impedimentum publicæ honestatis ex Sanchez, lib. 1. matr. d. 68.

10. Denique Si quæras Primò, an qui iuste à spon- salsibus resilir, quando scilicet resilir sine ulla culpa, ut esset, v. g. ad ingrediendum in Religionem, teneatur res- tituere ea, quæ fortè alter expendit in parandis Nup- tiis? Respondeo, esse probabile, obligari, sed esse probabilius, non obligari. Lege Castrop. loco citato p. 53. Si quæras Secundò, quando omnibus consideratis dubium est, sintne valida, an invalida sponsalia, quid sentiendum? Respondeo, me de hoc dixisse superius c. 1. §. 4. n. 9. & 10.

§. X. An laborans alio occulto defectu possit, eo tacito, ad Matrimonium procedere?

Et item, An tunc possit ad sponsalium implemionem alterum compellere? Remissivè.

Hæc denique ad complementum hujus Tractatio- nis de sponsalibus client inquirenda, sed, quia de priore à me satis tractatum est Lib. 7. in Decal. cap. 5. §. 2. n. 5. & 6. ideo, vel illa lege, quæ ibi breviter pertrin- xi, vel pluribus agitata pete eadem à Sanchez lib. 6. matr. d. 27. num. 8. & 9. Castrop. de sponsal. d. 1. p. 30. Connub. de sponsal. dissol. 27. dub. 12. Pont. lib. 12. c. 18. Averf. quasi. 8. de matr. §. 19. G. Hurtad. d. 2. matr. diff. 17. aliisque, à quibus etiam distinctè habebis de posteriore.

R TRACTA